

V rámci 30. výročí 17. listopadu 1989 si vás dovoluje **Centrum pro sociální a ekonomické strategie FSV UK** pozvat na mezinárodní sympóziu

Česká a slovenská společnost po třiceti letech od pádu komunismu: pocity, naděje a touhy společenských vědců

Záměrem sympózia je na pozadí žitých emocí společenských vědců ukázat, kam se česká a slovenská společnost dostaly, kam se ubírají a jaký vliv na tento vývoj mají společenští vědci.

Termín: **7. listopadu 2019, 13:00 - 17:00 hodin**
Místo konání: **Zelená posluchárna, Univerzita Karlova**
Celetná 20, Praha 1

PROGRAM

- 12:30-13:00 **Registrace**
- 13:00-13:10 **Zahájení**
Arnošt Veselý, vedoucí CESES FSV UK
Pavol Frič, CESES FSV UK
- 13:10-14:30 **Panel 1. Srovnání vývoje české a slovenské společnosti po r. 1989**
Moderátor: Pavol Frič, CESES FSV UK
Zora Bútorová, Inštitút pre verejné otázky
Jan Hartl, STEM
Tomáš Kostecký, Sociologický ústav AV ČR
Soňa Szomolányi, Filozofická fakulta, Univerzita Komenského v Bratislavě
- 14:30-14:50 **Diskuse**
- 14:50-15:15 **Přestávka na kávu**
- 15:15-16:35 **Panel 2. Společnost a společenští vědci**
Moderátor: Pavol Frič, CESES FSV UK
Martin Bútora, Inštitút pre verejné otázky
Oľga Gyarfášová, Fakulta sociálnych a ekonomických vied, Univerzita Komenského v Bratislavě
Lubomír Mlčoch, Institut ekonomických studií, FSV UK
Michaela Šmídová, CESES FSV UK
- 16:35-16:55 **Diskuse**
- 16:55-17:00 **Závěr**

Zájemce o účast na sympóziu prosíme nejpozději **do 15. října** o vyplnění elektronického registračního formuláře [zde](#). Registrovat se můžete i na e-mailu brouckova@fsv.cuni.cz.

Anotace problematiky sympózia

Sympóziu navazuje na bilancující konferenci „Na začátku a teď: česká společnost po 20 letech“, kterou uspořádalo CESES 10. listopadu r. 2009. Tentokrát chceme naše bilancování rozšířit i na slovenskou společnost a začlenit do diskuse téma srovnání vývoje obou společností po jejich sametovém rozvodu. Základní témata přetrvávají. Sympóziu se zaměří na otázky proměny obou společností: co přetrvává, co odumřelo, co se zrodilo, co se změnilo? Budou nás též zajímat proměny přístupů k analyzování a prognózování společenského vývoje, role, obsah a formy angažmá společenských vědců ve veřejných diskusích o směřování, řízení a správě společnosti. Novým prvkem bude akcent na emocionální stránku dění ve společnosti i v akademické komunitě. Na zmiňované konferenci před deseti lety Milan Petrušek po docela nemilosrdné analýze krize české společnosti a selhání společenských vědců prohlásil: „jsem šťasten, že žiji v takové společnosti, v jaké se právě teď nacházím, protože mě nikdo neperzekvuje, nevyhání ani nestraší.“ Pořadatelé sympózia kladou účastníkům otázku, jestli i dnes mohou říct, že společenské poměry je činí šťastnými? Jestli nemají pocit, že se kulturní elity stávají nepřáteli lidu, sluhy grantových systémů a bezmocnými pozorovateli dění ve společnosti. Skutečně platí, že nás nikdo neperzekvuje, nevyhání ani nestraší? Záměrem pořadatelů sympozia je na pozadí emocí společenských vědců ukázat, kam se česká a slovenská společnost dostaly a kam se ubírají a jaký vliv na tento vývoj mají společenští vědci. Jak známo Československo založili (sociální) vědci. Sametovou revoluci i Nežnou revolúciu připravili a organizovali intelektuálové, mezi nimiž sociologové a sociální vědci taktéž nechyběli. Kde jsou společenští vědci dnes? Jsou stále těmi, kdo určuje směr? Proč nikoli? Je to ústup ze slávy, nebo pád do propasti společenské bezvýznamnosti? Jsme nepochopenou avantgardou? Často se totiž stává, že česká a slovenská veřejnost už nejsou na straně společenských vědců, tak jako byla na konci osmdesátých let. Pocity osamění v společenském dění střídají pocity selhání a bezmocnosti nad tím, co se dnes v našich společnostech děje. Je to tím, že jsme ztratili cit pro dialog s těmi, co nečtou naše noviny? Chybí nám autentická zkušenost s realitou běžných lidí? Ztrácíme citlivost k životní situaci spodních vrstev společnosti? Žijeme ve věži z akademické slonoviny? Z analýz společenského dění v demokratických společnosti plyne, že žijeme v éře paralelně probíhající dvojí vzpoury: „vzpoury elit“ opouštějících nekompetentní masy a „vzpoury davů“ opouštějících ignorantské elity! Zapadají i naše elity diplomů do patologie vzájemného despektu mezi elitami a neelitami? Jestliže ano, dá se s tím něco udělat? Jsou kulturní a společenskovědní elity schopny čelit soudobým populistickým „génium průměrnosti“, kteří slibují najít pro masy důstojné místo k bytí a povzbudili jejich aspirace nepřizpůsobovat se kánonu modernosti a korektnosti, který je pro kulturní elity samozřejmým? Je nám to jedno? Chceme být jen bezduchými specialisty prodávajícími své vědomosti na expertním trhu, kteří odmítají odpovědnost za kulturní a morální důsledky své práce tak, jak se již v r. 1961 obával Alvin Gouldner? Litujeme něčeho, co jsme za posledních třicet let udělali či neudělali? V co doufáme? Čemu se divíme? Z čeho jsme na rozpacích? Bojíme se? Z čeho máme strach a k čemu upínáme své naděje? Po jaké společnosti vlastně toužíme? Na co jsme hrdí? Jsme vůbec ještě hrdými následovníky otců zakladatelů Československa a hlásíme se ještě hrdě k odkazu listopadu 1989? Máme se ještě rádi? To všechno jsou otázky, které považují pořadatelé za naléhavé, a očekávají, že vzbudí zájem účastníků sympozia a ti se dočkají zajímavých odpovědí.